

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультет _____ декоративно-прикладного мистецтва _____

Кафедра _____ мистецтвознавства і мистецької освіти _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
діяльності

І.В. Петрова

(підпис) (ініціали, прізвище)

«12» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 01.02. Орнамент в дизайні

(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ **перший (бакалаврський)** _____

(перший (бакалаврський)/другий (магістерський))

галузь знань _____ **02 «Культура і мистецтво»** _____

(шифр і назва)

освітня програма _____ **бакалавр** _____

(назва)

спеціальність _____ **022 «Дизайн»** _____

(шифр і назва)

спеціалізація _____ **графічний дизайн** _____

(назва)

тип дисципліни _____ **за вибором** _____

(обов'язкова/за вибором)

мова викладання _____ **українська** _____

(українська/англійська)

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми (для акредитованих ОПП та
акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проектної групи (для ліцензованих
ОПП та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

Лежнев О.О. _____

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
_____ мистецтвознавства і мистецької
освіти

(назва кафедри)

31.08.2023_ № 1

Завідувач кафедри

Гончар К.Р. _____

(підпис, ініціали, прізвище)

2023 – Київ

Робоча програма навчальної дисципліни «Орнамент» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр за спеціальністю «Дизайн». КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2023. – 17с.

Розробник: Босий Олександр Георгійович, кандидат історичних наук, доцент кафедри графічного дизайну КДАДПМД ім. М. Бойчука

Робочу програму перевірено

Декан факультету _____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)
31.08.2023

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету __декоративно-прикладного мистецтва_____
(назва факультету)

Протокол засідання НМР факультету 31.08.2023 № 1

Голова НМР факультету _____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

1 Опис навчальної дисципліни Орнамент в дизайні

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	вибіркова
Електронна адреса: https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-grafichnogo-dyzajnu/	Спеціальність (освітня програма): 022 «Дизайн» <hr/> <small>(назва)</small>	Рік підготовки:
Індивідуальне науково-дослідне завдання <hr/> <small>(назва)</small>		2-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр
		3-й
		Лекції
		10 год.
		Практичні, семінарські
		50 год.
		Самостійна робота
		60 год.
		Індивідуальні завдання:
		год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Форма контролю: диференційований залік

2 Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою цієї дисципліни є: формування професійного мислення майбутнього фахівця-дизайнера;

показ актуальних для сучасного графічного мистецтва тенденцій розвитку інтересу до знакових структур минулого.

уявлення про орнаментальне мистецтво як про найважливіший комунікаційний елементі матеріально-художньої культури, що має глибокі семантичні коріння (символ, знак, емблема, герб, орнамент);

У відповідності з навчальним планом і на основі компетентнісної моделі випускника спеціальності «Дизайн» спеціалізації «Графічний дизайн» дисципліна передбачає вивчення розвитку орнаменту в тісному зв'язку з історією виникнення і розвитку азійських і європейських культур, та кола слов'янської культур, як частини світової художньої культури.

Завданням цієї навчальної дисципліни є вивчення орнаменту як способу естетичного освоєння світу людиною, та невід'ємної символічно-образної складової графічного дизайну при проектуванні сучасної поліграфічної продукції і реклами: книг, календарів, плакатів, логотипів, геральдичних знаків та ін. Естетичні якості і конкурентоспроможність таких об'єктів забезпечується процесом дизайн-проекування за допомогою аналізу основних закономірностей розвитку дизайну в теоретичних, історичних, культурних, творчих та інших аспектах.

Курс «Орнамент в дизайні» передбачає ознайомлення студентів з творчими методами побудови орнаментальних структур і теоретичними основами їх вивчення (семіотика), дати практичні навички створення орнаментальних композицій розвивати образно-асоціативне мислення для створення сучасного продукту у графічному дизайні.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати хронологію основних етапів розвитку орнаментального мистецтва в світі і Україні, знати історію символіку і географію виникнення різноманітних видів орнаменту, представляти історичні етапи вивчення і розвитку цього графічного мистецтва.

Ця дисципліна дозволяє студентам самостійно орієнтуватися в історичних стилях і видах орнаментального мистецтва, дає змогу аналізувати з погляду семіотики художню та історичну цінність орнаменту, забезпечує здатність використовувати його в сучасному графічному дизайні, готовність підвищувати ерудицію, необхідну для професійної кваліфікації спеціаліста-графіка.

Вивчення модуля навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти **компетентностей**:

загальних:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність працювати в команді.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконання робіт.

ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 8. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

спеціальних:

СК-1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.

СК-2. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.

СК-3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

СК-4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.

СК-5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

СК-6. Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

СК-7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.

СК-8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.

11

СК-9. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

СК-10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

СК-11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності;

програмних результатів навчання:

ПРН-1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН-3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

ПРН-4. Визначати мету, завдання та етапи проєктування.

ПРН-5. Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

ПРН-7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проєктних вирішень.

ПРН-8. Оцінювати об'єкт проєктування, технологічні процеси в контексті проєктного завдання, формувати художньо-проєктну концепцію.

ПРН-9. Створювати об'єкти дизайну засобами проєктно-графічного моделювання.

ПРН-10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.

ПРН-11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

ПРН-14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ПРН-15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках.

ПРН-18. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

3 Передумови для вивчення дисципліни

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1.	Історія українського і зарубіжного мистецтва
2.	Композиція
3.	Кольорознавство
4.	Основи проєктування і проєктної графіки
5.	Формоутворення
6.	Шрифт
7.	Каліграфія
8.	Комп'ютерна проєктна графіка

4 Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен вивчити історію, символіку та композицію української орнаментики, її регіональні особливості (форма, колір, фактура, міфологічний зміст), типологію і стилістичні та вміння застосовувати знання на практиці.

– застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфері професійної діяльності у практичних ситуаціях.

– збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

– визначати мету, завдання та етапи проектування.

– аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

– розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

– знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

– використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

– розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнотришки у мистецьких практиках.

– враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

– відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Тематичний план навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд.	с.р.		л	п	інд.	с.р.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
Семестр 3										
Тема 1. Вступ. Історико-культурні функції орнаменту.	4	4								
Тема 2. Орнамент в традиційних культурах світу.	16		6		10					
Тема 3. Типи і види	14		6		8					

орнаментів. Композиція. Комбінаторика.									
Тема 4. Орнамент і стиль.	14		6		8				
Тема 5. Міфопоетичний складник орнаментики. Символіка.	6	6							
Тема 6. Первісне орнаментальне мистецтво України.	16		8		8				
Тема 7. Український орнамент ХХ – ХХІ ст. Регіональні особливості.	16		8		8				
Тема 8. Орнаментика ХХ століття і дизайн-стилі.	16		8		8				
Тема 9. Семіотика: символ, знак, логотип, емблема, герб.	18		8		10				
Форма контролю: Диференційований залік									
Разом	120	10	50		60				

5.2 Теми лекцій

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
3 семестр			
1	Тема 1. Вступ. Історико-культурні функції орнаменту. - Функції орнаменту. Світоглядні і релігійні уявлення. Виникнення художнього образу. <i>Босий О.Г. «Міф. Символ. Орнамент» (посібник) [1-3, 5-10, 16, 23-48]</i> - Давня орнаментика і сучасний український соціум <i>Марченко А. Проблемы востребованности мифологической орнаментики в современной культуре</i> https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Article/march_prob1.php [1-3, 5-10, 16, 23-48]	4	
2	Тема 2. Міфопоетичний складник орнаментики. - <i>Берегова О. Символи славян / О. Берегова. – М.: Діля, 2008. – с.425. Кононенко О. Українська міфологія. – К.: Символіка» 2011р. [1-3, 5-10, 16, 23-48]</i> - Первісне орнаментальне мистецтво – код культури. Орнаментика палеоліту (на кістках, на статуетках) Орнаменти енеоліту (трипільська кераміка) Орнамент скотарсько – землеробських культур I – III тис. до н.е. (посуд ямної і катакомбної культур). <i>Босий О.Г. «Міф. Символ. Орнамент», (посібн.), В.:2011[1-</i>	6	

	<p>3, 5-10, 16, 23-48]</p> <p>- Скіфський орнамент (звіриний стиль, пектораль) Черняхівська культура: ваза-календар з Лепесівки. Орнаменти Київської Русі (книга). Орнамент 15-18 ст. [1-3, 5-10, 16, 23-48] <i>Босий О.Г. «Міф. Символ. Орнамент», (посібн.), В.:2011</i></p> <p>- Орнамент в графіці 19-20ст. Сакральний орнамент храмів[1-3, 5-10, 16, 23-48] <i>Босий О.Г. «Міф. Символ. Орнамент», (посібн.), В.:2011.</i></p>		
Усього годин		10	

5.3 Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Змістовий модуль 1			
Усього годин за _____ семестр			

5.4 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
3 семестр			
1	<p>Тема 2. Орнамент в культурі народів Світу Давній Схід: натуральні рослини (поліхромія) – будівлі, тріумфальні ворота (єгиптяни, асирійці) Персидське мистецтво – суміш асирійці з єгипетськими, індійськими формами Китай (дахи будівель) – інь-ян, фігури драконів, Японія (правильний малюнок натуральних форм, асиметрія, пустота, динаміка, простота) Греція – доричний, іонічний корінфський стилі. Основні форми: меандр, пальметта, акант. Вазопис. Давній Рим – розкішне, пластичне мистецтво. Орнамент у вигляді прикрас окремих будівельних частин Мотиви: лист аканта, дуба, лавру, плюща, винограду, пальметти. Візантійський стиль – успадкований від греко- римського і східного мистецтва. Орнаменти – лист аканта й перехід до плоского геом. орнаменту особливість орнаментів – яскраві фарби з контрастами. Мозаїка. Арабський орнамент – виключно геометричні плоскі узорі; Арабески. Використання стилізованих рослин папоротнича шишок, піній, гранатів; рослин, які в'ються. Поява мавританського мистецтва</p> <p><i>Расинэ О. Орнамент всех времен и стилей. М.: Арт-Родник, 2004.</i> <i>Романова О.Н. Фэн-шуй для привлечения денег. Ритуалы и символы. 2013.</i></p>	6	
2	Тема 3. Типи і види орнаментів. Геометричні, рослинні,	6	

	<p>зооморфні, антропоморфні, каліграфічні, геральдичні, безпредметні. Розетки, стрічкові та сітчасті орнаменти. Візерунки. Композиція. Комбінаторика. Лінійні, об'ємні. Силуетні. Базові графічні елементи (крапка, лінія, пляма).</p> <p><i>Босий О.Г. «Міф. Символ. Орнамент», (посібн.), В.:2011</i></p>		
3	<p>Тема 4. Орнамент і стиль.</p> <p>Романський стиль - Західна Європа, в кінці X-XIII ст. - масивні будівлі, відсутність прикрас, настінний живопис, плоскі зображення.</p> <p>Готичний (стрілчастий) стиль (фр. style ogival) "стиль оживаль" - існував 3 ст. Витік з романського. Вирізнявся витонченістю, гармонійністю, дотриманням логічних законів. Стрілчаста форма дуги. "будівництво до неба"</p> <p>Стиль Відродження (Ренесанс) (Італія 13-16ст) пізніше - Франція, Німеччина та ін) Повернення до форм античного мистецтва. Закони анатомії, перспективи, дія світла та інших природних явищ. Вивчається і використовується античне мистецтво, пізніше - комбінування античних мотивів, вичурних форм, уявний живопис.</p> <p>Стиль Бароко - Франція. Предмети мають в орнаменті косокуглу, нерівномірну форму бусин. Парадність, важкість зображень, нудна «напищеність»</p> <p>Стиль Рококо (стиль регенства, 1715-1723; стиль Людовіка XV) з'явився у Франції. Легкість, грайливість відсутність органічного поєднання і розподілу частин споруд, цілісності форм, відсутність симетрії. Ліпні орнаменти із завитків, що нагадують листя рослин, щитів оточених завитками, маски, гірлянди, ракушки.</p> <p><i>Босий О.Г. «Міф. Символ. Орнамент», /посібник/, Вінниця.:2011.</i> <i>Расинэ О. Орнамент всех времен и стилей. М.: Арт-Родник, 2004.</i></p>	6	
4	<p>Тема 6. Первісне орнаментальне мистецтво України</p> <p>Орнаментика палеоліту (на кістках, на статуетках)</p> <p>Орнаменти енеоліту (трипільська кераміка) Орнамент скотарсько – землеробських культур I – III тис. до н.е. (посуд ямної і катакомбної культ.). Скіфський орнамент (звіриний стиль). Черняхівська культ.: ваза-календар з с. Лепесівки.</p> <p>Орнаменти Київської Русі (книги)</p> <p>Український орнамент 15 – 20 ст.</p> <p><i>Експерсія до етнографічного музею КДАДПМ ім. М. Бойчука</i> <i>Босий О.Г. «Міф. Символ. Орнамент», (посібн.), В.:2011.</i></p>	8	
5	<p>Тема 7. Регіональні особливості українського орнаменту XX – XXI ст. Килими Полісся. Подільські рушники. Косівська, Опішнянська, Цвітнянська кераміка. Петриківський, Самчиковий і Старобільський розписи.</p> <p><i>Босий О.Г. Гончарний круг. К.:1991. Чернігівські рушники.</i> <i>Експерсія до етнографічного музею КДАДПМ ім. М. Бойчука</i></p>	8	
6	<p>Тема 8. Орнаментика XX століття і дизайн-стилі</p> <p>Модерн, поп-арт, оп-арт, «мемфіс», «етно» та ін.</p> <p><i>Ахремко В. «Стили интерьера в дизайне типовых квартир», Эксмо.</i></p>	8	

	2014. <i>Леньо Жан-М. Стиль модерн. М.: Арт-Родник. 2010</i>		
	<p>Тема 9. Семіотика: символ, знак, логотип, герб емблема. Чарльз Пирс, (знаки іконічні, індекси, символи) Готлоб Фреге «О смысле и значении» (знака) (1892). Теорія знака Гуссерля. Чарльз Моррис «Основы теории знаков» - систематизував семіотику і увів поділ її на синтактику, семантику і прагматику.</p> <p><i>Почепцов Г. Семіотика. - М.: Рефл-бук. К.: «Ваклер», 2002.</i> <i>Эйри Дэвид. Логотип и фирменный стиль. Руководство дизайнера. П.: 2016.</i> <i>Босий О.Г. «Міф. Символ. Орнамент», (посібн.), В.:2011.</i></p>	8	
Усього годин		50	

а. Самостійна робота

№ з/п	Назва тем для самостійної роботи	Кількість годин		Вид контролю
		ДФН	ЗФН	
3 семестр				
1	Символіка та стилістика орнаментів у традиційних культурах світу: Європа (Греція), Азія (Японія), Африка (Єгипет), Америка (інки). Австралія (аборигени), Створити міні-каталог цих орнаментів	10		
2	Створити творчу композицію для інтер'єру у стилі «Комбінаторика».	8		
3	Знайти відповідники народних орнаментів до вивчених в процесі курсу композиційних і дзеркально-симетричних схем та скласти в таблиці .	8		
4	Зробити презентацію орнаментів. (наприклад на основі екскурсії до Національного археологічного музею тощо.	8		
5	Дослідити регіональні особливості українського орнаменту XIX-XXI ст. своєї етнографічної зони	8		
6	Зробити аналіз декору і орнаментики з точки зору дизайну (напр. у закладах харчування Києва)	8		
7	Проаналізувати і охарактеризувати вивіски та логотипи фірм і магазинів у м. Києві.	10		
Усього годин		60		

Орієнтовна тематика реферативних досліджень

1. Семіотика – наука тлумачення символів і знаків: теорія, методика, практика
2. Історичні орнаментальні стилі в культурах світу і дизайн.
3. Українське етно і модерн. Орнаментика Полтавського земства.
4. Психологічні особливості народного мистецтва України

5. Сучасне мистецтво орнаментики і дизайн. Оп-арт, хай-тек, арт-дзайн.
6. Діяльність рисувальних шкіл в Україні (XIX-поч.XX ст.)
7. Використання орнаментики в поліграфічній продукції СРСР (плакат, книга).
8. Символіка в історичних культурах на території України
9. Українські графіки ХХ ст. (П.Ковжун, М.Осінчук, А.Ждаха, М.Жук та ін.)
10. Орнаментика Михайла Бойчука та учнів його мистецької школи
11. Народна орнаментика України – основа національного етнодизайну.
12. Формування стилю в церковній орнаментиці України поч. ХХ ст.
13. Орнамент і декор в давній рукописній і сучасній українській книзі
14. Історія походження української писемності. Букви і орнамент.
15. Традиційна і сучасна українська абетка – форма і зміст. Сучасні шрифти.
16. Дизайнерські ноу-хау сучасної дитячої книги.
17. Графічно-образні аспекти еволюції театрального і кіно- плакату.
18. Сучасні майстри книжкової графіки та художники-педагоги в Україні і світі.
19. Особливості дизайну (декору) сучасних виставок та музейних експозицій.
20. Історико-культурні шляхи розвитку українського орнаменту.

5.6 Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань

Вид завдання:

Для студентів денної форми навчання:

Екскурсія до Нац. археологічного музею.(написати звіт про побачені орнаментовані речі, або презентувати орнаментовані речі однієї із археологічних культур в Україні

Екскурсія до Нац. музею декоративно-прикладного мистецтва (написати звіт про побачені орнаментовані речі), або презентувати творчість одного народного майстра

Для студентів заочної форми навчання:

Познайомитися із народними майстрами свого регіону і створити міні-каталог орнаментики речей створених ними, або презентувати творчість одного із них.

План виконання індивідуального завдання

№ теми, завдання (розділу)	Вид, назва та зміст розділу	Обсяг, год.	Строк виконання, тиждень
1	Екскурсія до Нац. археологічного музею. (написати звіт про побачені орнаментовані речі, або презентувати орнаментовані речі однієї із археологічних культур в Україні		Протягом семестру
2	Екскурсія до Нац. музею декоративно-прикладного мистецтва (написати звіт про побачені орнаментовані речі), або презентувати творчість одного народного майстра		Протягом семестру

3	Познайомитися із народними майстрами свого регіону і створити міні-каталог орнаментики речей створених ними, або презентувати творчість одного із них.		Протягом семестру
---	--	--	-------------------

6 Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування:

1. - демонстрація творчих робіт;
2. - студентські презентації та виступи на наукових заходах;

7 Форми поточного та підсумкового контролю

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється в процесі навчальної діяльності студента за навчальними елементами змістового модулю.

Модульний контроль здійснюється окремо у вигляді перегляду творчих робіт

Форми контролю	Максимальна кількість балів
Відвідування та робота під час практичних занять	1 бал x 1 заняття = 15 балів
Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5 x 5 балів = 25 балів
Виконання творчої роботи (перегляд творчих робіт)	3 x 20 балів = 60 балів
Всього	100

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Орнамент в дизайні» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

8 Критерії оцінювання результатів навчання

Критеріями контролю поточної успішності студента є наступні складові:

- систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
- рівень виконання поточних та творчих завдань самостійної роботи;
- підготовка до екзаменаційного контролю.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їхнього виконання;
- якість виконання навчальних завдань;

- самостійність виконання;
- творчий підхід до виконання завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Формою проведення семестрового контролю є диференційований залік.

Оцінку «зараховано» отримує здобувач вищої освіти, який виявив: знання навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої діяльності за фахом; уміння виконувати теоретичні та практичні завдання, передбачені навчальною програмою. Допускається наявність помилок під час відповіді або виконання навчальних завдань за умови їх усунення здобувачем. Оцінку «не зараховано» отримує здобувач вищої освіти, який під час відповіді або виконання теоретичних і практичних завдань, передбачених навчальною програмою, допускає принципові помилки, що унеможлиблює його подальше навчання та майбутню діяльність за фахом без повторного доопрацювання та перескладання навчальної дисципліни.

8.1 Розподіл балів, які отримують студенти

Семестр 3

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Вступ. Історико-культурні функції орнаменту.	10
Тема 2. Орнамент в традиційних культурах світу.	10
Тема 3. Типи і види орнаментів. Композиція. Комбінаторика.	10
Тема 4. Орнамент і стиль.	10
Тема 5. Міфопоетичний складник орнаментики. Символіка.	10
Тема 6. Первісне орнаментальне мистецтво України.	10
Тема 7. Український орнамент ХХ – ХХІ ст. Регіональні особливості.	10
Тема 8. Орнаментика ХХ століття і дизайн-стилі.	10
Тема 9. Семіотика: символ, знак, логотип, емблема, герб.	20
Разом за дисципліну	100

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
---------------	--------	-------------------------------

всі види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9 Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

10 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1 Основна література

1. Босий О.Г. Міф. Символ. Орнамент: посібник. Вінниця, 2011.
2. Ахремко В. Стили интерьера в дизайне типовых квартир. Москва : Эксмо, 2014.
3. Расинэ О. Орнамент всех времён и стилей. Москва : Арт-Родник, 2004.
4. Почепцов Г. Семиотика. Москва ; Киев : Рефл-бук ; Ваклер, 2002. 432 с.
5. Кононенко О. Українська міфологія. Київ : Символіка, 2011.
6. Ленъо Жан-М. Стилъ модерн. Москва : Арт-Родник, 2010.
7. Эйри Дэвид. Логотип и фирменный стиль. Руководство дизайнера. Санкт-Петербург : Питер, 2016.
8. Берегова О. Символы славян. Москва : Диля, 2008. 425 с.
9. Костомаров Н. Славянская мифология. Москва : ООО Изд. Юрайт, 2019.
10. Левкиевская О. Мифы и легенды вост. Славян. Litres, 2019. 2608 с.
11. Пятигорський О., Мамардашвили М. Символ и сознание Метафизические рассуждения о сознании, символикe и языке. Москва : Языки русской культуры, 1997.
12. Романова О.Н. Фэн-шуй для привлечения денег. Ритуалы и символы. 2013.
13. Пигулевская И. История, мифы и боги древних славян. Москва, 2017. 230 с.
14. Альбоми з народного мистецтва України з серії «Кращий твір року» та ін.

10.2 Допоміжна література

15. Бидерманн Г. Энциклопедия символов. Республика, 1996. 256 с.
16. Купер Дж. Энциклопедия символов. Москва : Золотой Век. 1995. 397 с.

17. Андреева В., Куклев В., Ровнер А. Энциклопедия. Символы, знаки, эмблемы. Москва : ООО «Издательство Астрель»; ООО «Издательство АСТ», 2004. 598 с.
18. Мифы народов мира. Энциклопедия в 2-х томах. Москва, 1998.
19. Гура А. Символика животных в славянской народной традиции. Москва : Изд. «Индрик», 1997.
20. Хогарт У. Анализ красоты. Москва, 1987. 254 с.
21. Самозванцев А.М. Мифология Востока. Москва, 2000. С. 27.
22. Стриженый В.А. Начала мифологии. Санкт-Петербург, 2003. С. 12.
23. Кессиди Ф.Х. От мифа к логосу. Москва, 1972. 312 с.
24. Леви-Стросс К. Сырое и приготовленное. Москва, 2000. 355 с.
25. Самозванцев А.М. Мифология Востока. Москва, 2000. 380 с.
26. Семёнов В.А. Первобытное искусство. Каменный век. Бронзовый век. Санкт-Петербург, 2008. 593 с.
27. Элиаде М. Аспекты мифа. Москва : Академический Проект, Парадигма, 2005. 224 с.
28. Арсеньев Ю. Геральдика: лекции, читанные в Московском археологическом институте в 1907 – 1908 гг..
29. Гимбутас М.Г. Цивилизация Великой Богини: мир Древней Европы. Москва, 2006. 572 с.
30. Лотман Ю. Статьи по семиотике и топологии культуры.
31. Рыбаков Б.А. Язычество древних славян. Москва, 2014. 640 с.
32. Рыбаков Б.А. Язычество древней Руси. Москва, 2015. 808 с.
33. Рыбаков Б.А. Ремесло Древней Руси. Москва, 2015. 720 с.

10.3 Інформаційні ресурси

34. <https://books.google.com.ua/books>
35. <https://academia.in.ua/навчальні-матеріали/браслет-із-меандровим-орнаментом-мізинська-сянгато>
36. http://www.aratta-ukraine.com/text_ua.php?id=204
37. <http://iananu.org.ua/struktura-ia/naukovi-viddili/viddil-arkheologichnij-muzej/ekspeditsiji/pushkarivska-paleolitichna-ekspeditsiya>
38. <http://yourart.pp.ua/2019/01/07/>
39. <http://yourart.pp.ua/>
40. <https://we.org.ua/history/davni-chasy/tayemnytsya-petroglifiv-kam-yanoyi-mogyly-persha-chastyna/>
41. <https://samumray.in.ua/tripilskij-ornament-ta-zmineni-stani-svidomosti-taras-mixajlovich-tkachuk>
42. <http://leksika.com.ua/12860501/ure/paleolit>
43. <http://bibliograph.com.ua/skify/23.htm>
44. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D1%80%D1%83%D0%B1%D0%BD%D0%B0_%D0%B
45. <http://fliphtml5.com/xomu/xhix/basic/101-150>
46. <http://galamosaic.ru/ru/mediateka/detail.php?id=448>
47. <https://studfiles.net/preview/4344375/page:4/>
48. <https://www.pinterest.com/pin/311100286757742861/>

49. <http://ethnography.org.ua/content/kylymy-s-behy-na-zhytomyrshchyni-vykorystannya-u-pobuti-y-obryadoviy-kulturi>
50. <https://www.pinterest.com/pin/490610953155262926/>
51. <https://www.pinterest.com/pin/83738874305581139/>
52. <https://www.pinterest.com/pin/556757572668724132/>
53. https://fashion-history.lovetoknow.com/image/213527~From_the_Brockhaus_and_Efron_Encyclopedic_Dictionary.jpg
54. Как рисовать орнамент (3.30)
<https://www.youtube.com/watch?v=pudtITckAbQ>
55. Орнаменты и узоры (3.03) <https://www.youtube.com/watch?v=pudtITckAbQ>
56. Новый плейлист. Орнамент. Виды орнаментов. (2.39)
<https://www.youtube.com/watch?v=PdPw8TrDLmk>
57. Магия орнамента. Семинар на тему: "Орнамент в интерьере" (1ч.32)
https://www.youtube.com/watch?v=7Kk_TTхоq4g
58. Как сочетать орнаменты в интерьере. Выступление в шоуруме компании Ампи́р Декор
59. (1ч.06) https://www.youtube.com/watch?v=9vA5DBw_H4Q
60. Трипілля. Забута цивілізація Старої Європи
https://www.youtube.com/watch?v=IO_CQy9j6oA
61. Трипільська Цивілізація: культура, орнаменти, артефакти
<https://www.youtube.com/watch?v=5tevAFClpiE>
62. Необъяснимая находка заставила цепенеть археологов. Тайна золота скифов. Документальный фильм.
https://www.youtube.com/watch?v=yTae_MHyIUM
63. Музей исторических драгоценностей Украины. В поисках золота UA!
<https://www.youtube.com/watch?v=Ubfve4lGwUE>
64. Проклятие Скифского золота. Украденная история
https://www.youtube.com/watch?v=E1_r6OMSm3Y
65. Золото скифских Курганов. <https://www.youtube.com/watch?v=zJdY7e7g8jU>
66. 45 років тому знайшли скіфську Пектораль. 4.38
<https://www.youtube.com/watch?v=pKl64V1UhbK>
67. Скіфська пектораль. І Ніч у музеї.
<https://www.youtube.com/watch?v=IqKUhlRowH0>
68. Борис Мозолевський читає свої вірші 24с.
<https://www.youtube.com/watch?v=m-t43Dd7FdY>
69. Час Водоля. Золота Скіфська Пектораль (25.55)
<https://www.youtube.com/watch?v=ZCUKW89A1a821>

11. Узгодження робочої програми навчальної дисципліни

Л И С Т

узгодження робочої навчальної програми

з дисципліни

Орнамент в дизайні,

складеної відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів зі спеціальності 022 Дизайн,

розробленої

доцентом кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти, Босим О. Г.

(вказати посади, наукові ступені та/або вчені (почесні) звання авторів, їхні ПІБ)

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – Мистецтвознавства і мистецької освіти (назва кафедри)	Гончар Катерина Романівна		31.08.2023 №1
Випускова кафедра – графічного дизайну (назва кафедри)	Коваль Л.М.		12.09.2023 № 2

Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

*Наприклад, внесено зміни до переліку основної літератури
Наприклад, змінено кількість годин на практичні заняття*

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки
1	Внесено зміни до переліку основної літератури		
2	Змінено кількість годин на практичні заняття		

12 Рекомендовані джерела інформації

12.1 Основна література

6.3 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Назва теми заняття, посилання на методичне забезпечення, літературні джерела		
2			
...			
Усього годин за _____ семестр			

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни
 « _____ »

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__ навчальний рік (без змін)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
 КДАДПМД ім. М. Бойчука
 _____. ____ 20__ № ____

Голова НМР

 (підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

 (назва кафедри)

_____. ____ 20__ № ____
 Завідувач кафедри

 (підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__ навчальний рік (зі змінами згідно з додатком _____)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
 КДАДПМД ім. М. Бойчука
 _____. ____ 20__ № ____

Голова НМР

 (підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

 (назва кафедри)

_____. ____ 20__ № ____
 Завідувач кафедри

 (підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__ навчальний рік (зі змінами згідно з додатком _____)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
 КДАДПМД ім. М. Бойчука
 _____. ____ 20__ № ____

Голова НМР

 (підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

 (назва кафедри)

_____. ____ 20__ № ____
 Завідувач кафедри

 (підпис, ініціали, прізвище)

Голові Науково-методичної ради,
проректору з навчально-методичної
та виховної роботи
Савиній Л.М.

ПОДАННЯ

Прошу включити до порядку денного наступного засідання Науково-методичної ради питання про затвердження таких робочих програм навчальних дисциплін, розроблених кафедрою:

1) з дисципліни **«Орнамент в дизайні»:**

(4 кредити), перший (**бакалаврський**) рівень вищої освіти, для студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності дизайн, спеціалізації - графічний дизайн;

2) з дисципліни **«Поглиблена вузька спеціалізація»**

(6 кредитів), другий (**магістерський**) рівень вищої освіти, для студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво», дизайн, спеціалізації - графічний дизайн ;

Завідувач кафедри _____

«__» _____ 20__ р.